

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivana Meluzína a soudců Mgr. Evy Krčmářové a JUDr. Miroslava Řezáče ve věci

žalobce: **XXXXX**, IČO: XXXXX,
sídlem XXXXX,
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Martinem Dohnalem,
sídlem Bednaříkova 2893/1a, 628 00 Brno,

proti
žalovanému: **B.P.**, narozený dne XXXXX,
bytem XXXXX,

za účasti: **Generali Česká pojišťovna a.s.**, IČO: 45272956,
sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha,
zastoupený advokátem Mgr. Ondřejem Buchou,
sídlem Kostelní 840, 349 01 Stříbro,

o zaplacení 2 781 045 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 4. března 2020, č. j. 255 C 37/2014-436,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v odvoláním napadených II., III., V. a VI. výroku **potvrzuje.**
- II. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 28 168,80 Kč, k rukám právního zástupce žalobce, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozhodnutím uložil městský soud žalovanému, aby zaplatil žalobci částku 759 964 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 31. 3. 2014 do zaplacení (I. výrok), zamítl žalobu, ve které se žalobce domáhal zaplacení částky 1 258 355 Kč s příslušenstvím (II. výrok), rozhodl, že ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (III. výrok), uložil žalobci, aby vedlejšímu účastníku na straně žalovaného nahradil náklady řízení ve výši 114 170 Kč (IV. výrok) a také mu uložil, aby nahradil České republice – Městskému soudu v Brně náklady řízení ve výši 13 008 Kč (V. výrok) a žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného uložil povinnost společně a nerozdílně nahradit náklady řízení České republice – Městskému soudu v Brně ve výši 3 974 Kč (VI. výrok). Skutkově uzavřel, že žalovaný do 23. 10. 2014 poskytoval žalobci dlouhodobě právní služby. Dne 23. 8. 2010 zaslal z e-mailové adresy žalovaného S. jednatelem žalobce dva dokumenty, dohodu o úhradě pohledávky a smlouvu o zřízení zástavního práva, datované dnem 20. 8. 2020, v nichž byli jako účastníci označeni žalobce a fyzická osoba, pan V.M.. Dohoda se týkala uznání závazku V.M. ve výši 2 500 000 Kč (dle seznamu neuhrazených faktur ze dne 13. 8. 2010) a zřízení zástavního práva k zajištění pohledávky žalobce ve výši 2 500 000 Kč na nemovitostech ve vlastnictví V.M.. Mezi žalobcem jako věřitelem a V.M. jako dlužníkem byla následně uzavřena dohoda o úhradě pohledávky ze dne 25. 8. 2010, v rámci níž dlužník uznal závazky vůči věřiteli v celkové výši 2 500 000 Kč dle seznamu neuhrazených faktur ze dne 25. 8. 2010. Dluh neměl nikdy převyšovat sjednanou výši 2 500 000 Kč. Mezi žalobcem a V.M. jako zástavcem byla také uzavřena smlouva o zřízení zástavního práva ze dne 25. 8. 2010, na základě níž zástavce zřídil k zajištění pohledávky zástavního věřitele ve výši 2 500 000 Kč a dle dohody ze dne 25. 8. 2010 zástavní právo k nemovitostem zapsaným pro obec a katastrální území XXXXX na LV č. XXXXX. Obě smlouvy podepsal žalobce dne 30. 8. 2010 a V.M. dne 31. 8. 2010. Návrh na vklad zástavního práva byl katastrálnímu úřadu doručen dne 15. 9. 2010, smlouva o zřízení zástavního práva, opatřená doložkou katastrálního úřadu, byla dne 22. 10. 2010 doručena žalovanému. Zástavní právo pro žalobce bylo do katastru nemovitostí zapsáno jako druhé v pořadí, předcházelo mu zástavní právo zapsané dne 13. 5. 2008 pro pohledávku do výše 3 000 000 Kč věřitele Oberbank AG Česká republika. Ke dni 13. 8. 2010 činila výše neuhrazených závazků společnosti XXXXX vůči žalobci 2 584 532 Kč, ke dni 25. 8. 2010 pak 2 500 000 Kč. V období od 3. 11. 2010 do 8. 6. 2011 dodával žalobce společnosti XXXXX zboží a účtoval kupní cenu ve výši 3 002 578 Kč, ke dni 1. 9. 2011 zbývala společnosti XXXXX k úhradě částka 2 781 045 Kč, kterou tato společnost dne 1. 9. 2011 co do důvodu a výše uznala jako svůj dluh. Za společnost při uznání závazku jednal V.M., kterému dne 12. 8. 2011 zanikla funkce jednatele, k výmazu z obchodního rejstříku došlo dne 6. 9. 2011. Na základě usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, č. j. KSCB 27 INS 18959/2011-A-5, ze dne 19. 10. 2011, bylo zahájeno insolvenční řízení ve věci dlužníka společnosti XXXXX a žalobce dne 16. 11. 2011 přihlásil do tohoto řízení i svou pohledávku ve výši 2 781 045 Kč. Pohledávka byla přihlášená jako nezajištěná, žalobce byl zastoupen žalovaným. Dne 29. 5. 2012 byl předběžným insolvenčním správcem proveden soupis majetkové podstaty dlužníka, nemovitostí zapsaných na LV č. XXXXX pro k. ú. XXXXX. Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 6. 2012 byl zjištěn úpadek dlužníka XXXXX a prohlášen konkurs. Pohledávka žalobce ve výši 2 781 045 Kč nebyla popřena, celková výše pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení činila částku 5 354 874,77 Kč. Dne 22. 7. 2015 uzavřel žalobce jako postupitel se společností XXXXX jako postupníkem smlouvu o postoupení pohledávek a takto postoupil pohledávky za společností XXXXX v celkové výši 5 073 315,50 Kč. Předmětem smlouvy bylo i postoupení pohledávky ve výši 2 781 045 Kč za sjednanou úplatu ve výši 1 233 393 Kč. Podle konečné zprávy z insolvenčního řízení byli zajištěni věřitelé společnosti MYNAŘÍK vyplaceni zcela, nezajištění věřitelé v rozsahu 17,79 % z celkové částky 5 361 393,92 Kč. Společnost Griola se na rozvrhu podílela v rozsahu 17,79 %, částka k jejímu uspokojení činila 942 923,22 Kč. Žalobce zastoupený žalovaným učinil v insolvenčním řízení vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích dne 13. 12. 2011 návrh na přistoupení, dne 31. 5. 2012 přihlásil nezajištěnou pohledávku ve výši 798 686 Kč a dne 4. 6. 2012 se zúčastnil jednání. Žalobce zastoupený JUDr.

Vladimírem Papežem se v tomto insolvenčním řízení dne 27. 8. 2012 zúčastnil přezkumného jednání a schůze věřitelů, dne 3. 9. 2012 popřel pohledávku věřitele XXXXX, dne 4. 9. 2012 podal námitku do protokolace, dne 14. 12. 2012 podal vyjádření, dne 20. 12. 2012 se zúčastnil dalšího přezkumného jednání a schůze věřitelů, dne 2. 1. 2013 popřel pohledávku věřitele XXXXX, dne 7. 1. 2013 podal podnět soudu, dne 15. 1. 2013 navrhl posunout termín dražby, dne 25. 2. 2013 se zúčastnil jednání, dne 4. 3. 2013 podal vyjádření, dne 15. 3. 2013 a dne 4. 4. 2013 podal námítky do protokolace. Žalobce zastoupený současným zástupcem se dne 10. 6. 2013 zúčastnil jednání a dne 25. 9. 2014 schůze věřitelů. Žalobce zastoupený JUDr. Vojtěchem Hrozou se v tomto insolvenčním řízení dne 24. 9. 2014 vyjádřil ke zprávě správce, dne 30. 10. 2014 se vyjádřil k pokladům správce, dne 9. 12. 2014 podal sdělení k výzvě soudu, dne 12. 2. 2015 podal podnět ke zproštění funkce správce a dne 17. 3. 2015 podal sdělení k výzvě soudu. Žalobce zastoupený JUDr. Vojtěchem Hrozou se dne 26. 8. 2013 zúčastnil jednání ve věci sp. zn. 27 ICM 2549/2011 a dne 25. 8. 2015 vzal v této věci žalobu zpět, dne 7. 7. 2014 se zúčastnil jednání ve věci sp. zn. 27 ICM 2/2013 a dne 25. 8. 2015 vzal v této věci žalobu zpět. Dne 25. 1. 2012 byla uzavřena mezi V.M. a společností XXXXX kupní smlouva týkající se nemovitostí zapsaných pro obec a katastrální území XXXXX na listu vlastnictví č. XXXXX. Tyto nemovitosti byly dne 5. 9. 2012 zapsány do konkursní podstaty společnosti XXXXX, převod vlastnického práva byl však do katastru nemovitostí zapsán až dne 23. 6. 2016 s právními účinky vkladu práva ke dni 25. 5. 2016. Obvyklá cena těchto nemovitostí činila v roce 2010 částku 4 750 000 Kč, v roce 2011 částku 5 000 000 Kč, v roce 2012 částku 5 050 000 Kč, v roce 2016 částku 5 800 000 Kč a v roce 2017 byly tyto nemovitosti zpeněženy v rámci insolvenčního řízení vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích sp. zn. KSCB 25 INS 2351/2012 s výtěžkem 6 900 000 Kč, z něhož částka ve výši 2 296 518 Kč byla vydána zajištěnému věřiteli společnosti Oberbank AG. Žalobce na nákladech právního zastoupení uhradil žalovanému částku 88 753 Kč, JUDr. Vladimíru Papežovi uhradil částku 261 237 Kč, JUDr. Martině Uhlířové uhradil částku 1 600 Kč, a JUDr. Vojtěchu Hrozovi uhradil částku 721 362,20 Kč, z toho výslovně za zastupování žalobce v insolvenčním řízení XXXXX částku 14 520 Kč. Žalovaný byl dne 20. 3. 2014 vyzván k úhradě částky ve výši 2 781 045 Kč a dne 15. 9. 2015 byl vyzván k úhradě částky ve výši 547 022 Kč.

2. Právně soud vztah žalobce a žalovaného posuzoval podle právních předpisů účinných do 31. 12. 2013, zejména podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, a podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. Hodnotil námitku promlčení žalobou uplatněného nároku, vznesenou dne 14. 4. 2014 žalovaným a neshledal ji důvodnou. Promlčení práva na náhradu škody způsobené žalovaným při výkonu advokacie se řídí obchodním zákoníkem. Obecná promlčecí doba činí čtyři roky podle § 397 obchodního zákoníku a běží ode dne, kdy se žalobce jako poškozený dozvěděl o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě. S odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu uzavřel, že žalobce se o škodě mohl dozvědět nejdříve v okamžiku podání přihlášky do insolvenčního řízení, vedeného na majetek společnosti XXXXX, tuto přihlášku podával bez zajištění dne 16. 11. 2011. Žaloba u soudu byla podána dne 4. 4. 2014, tedy před uplynutím čtyřleté promlčecí doby. Soud však částečně přihlédl k námitce promlčení nároku uplatněného návrhem na změnu žaloby ze dne 8. 7. 2016 (zaplacení částky 470 667 Kč), kterou dne 8. 8. 2017 vznesl vedlejší účastník na straně žalovaného. Uvedeným návrhem žalobce rozšířil žalobní nárok o náklady za právní zastoupení v souvislosti s vymáháním pohledávek za společností XXXXX v insolvenčním řízení. V případě nově uplatněné části nároku nastávají hmotně právní účinky dnem, kdy soudu návrh na změnu žaloby došel, s tímto okamžikem je pak spojen důsledek pro promlčecí dobu (rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 23 Cdo 3200/2011). Soud shledal námitku promlčení důvodnou ve vztahu k nároku na zaplacení částky 15 403 Kč podle faktury ze dne 23. 3. 2012, která byla uhrazena dne 23. 4. 2012 a ve vztahu k nároku na zaplacení částky 8 670 Kč podle faktury ze dne 17. 5. 2012, která byla uhrazena dne 20. 5. 2012, protože od úhrady těchto faktur do 8. 7. 2016 marně uplynula čtyřletá promlčecí lhůta. Soud prvního stupně pokračoval tím, že odpovědnost advokáta podle zákona o advokacii je objektivní bez zřetele na zavinění. Žalovaný vykonával advokacii a nebylo sporné, že jako advokát dlouhodobě spolupracoval se žalobcem, kterému poskytoval právní služby. Žalobci vznikla škoda, které se žalobou domáhal. Původně se domáhal zaplacení částky 2 781 045 Kč, představující neuhrazené

pohledávky vůči společnosti XXXXX, které měly být zajištěny zástavním právem k nemovitostem ve vlastnictví V.M., v důsledku vadného postupu žalovaného však zajištěny nebyly. Žalobce jako prodávající a společnost XXXXX jako kupující uzavřeli dne 16. 1. 2006 kupní smlouvu se stanovením podmínek prodeje zboží mezi stranami. V období od 3. 11. 2010 do 8. 6. 2011 žalobce vyúčtoval společnosti XXXXX svými fakturami kupní cenu za zboží v celkové výši 3 002 578 Kč, uhrazena byla částka ve výši 221 533 Kč a závazek společnosti XXXXX v celkové výši 2 856 625 Kč byl uznán. Uznání společnost zavazuje, přestože bylo vystaveno V.M. dne 1. 9. 2011, ačkoli mu dne 12. 8. 2011 zanikla funkce jednatele, tato skutečnost se však projevila v obchodním rejstříku až dne 6. 9. 2011. Do insolvenčního řízení žalobce přihlásil pohledávku ve výši 2 781 045 Kč, přihláška nebyla popřena. Splnění závazků společnosti XXXXX nebylo zajištěno, ač zajištěno být mělo. Odpovědnost advokáta podle ustanovení § 24 odst. 1 věty první zákona o advokacii za pochybení při výkonu advokacie je odpovědností bez zřetele na zavinění (tzv. objektivní odpovědnost), která je založena na současném splnění tří předpokladů, jimiž jsou výkon advokacie, vznik škody a příčinná souvislost mezi výkonem advokacie a vznikem škody Z povahy věci (z podstaty poskytování právních služeb) pak vyplývá, že advokát je při poskytování právních služeb klientovi povinen postupovat s náležitou odbornou péčí. To předpokládá iniciativní a samostatný přístup advokáta, poskytnutí potřebných informací klientovi, vysvětlení řešené problematiky, představení možných variant postupu, vyhodnocení jejich výhod i rizik a vyžádání si pokynů (informovaného souhlasu) klienta v případě, že je to potřebné. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalovaný na základě dlouhodobé spolupráce poskytoval žalobci právní služby, a že poskytnutí právní služby požadoval žalobce po žalovaném i v srpnu roku 2010. V majetkové sféře žalobce tak nastala majetková újma vyjádřitelná výší splatných a neuhrazených pohledávek za dodávku zboží společnosti XXXXX v období od 3. 11. 2010 do 8. 6. 2011, přičemž splnění těchto závazků nebylo jakýmkoliv způsobem zajištěno, ač zajištěno být mělo. Dne 22. 7. 2015 byla mezi žalobcem jakožto postupitelem a společností XXXXX uzavřena Smlouva o postoupení pohledávek, na základě které postoupil žalobce na společnost XXXXX mimo jiné i pohledávku za společností XXXXX v celkové výši 2 781 045 Kč, a to za úplatu ve výši 1 233 393 Kč, v návaznosti na to žalobce svůj žalobní nárok o částku ve výši 1 233 393 Kč omezil. Kupní cena za zboží dodané žalobcem společnosti XXXXX v (nadále požadované) výši 1 547 062 Kč však zůstala neuhrazena, byť splnění těchto závazků společnosti XXXXX mělo být zajištěno zřízením zástavního práva tak, jak bylo žalobcem po žalovaném požadováno a vzhledem k okolnostem daného případu je zřejmé, že žalobce se svého práva již nedomůže. V řízení bylo též prokázáno, že žalobce uhradil za právní zastoupení v souvislosti s uplatňováním práv věřitele pohledávek za společností XXXXX v insolvenčním řízení (mimo jiné) i požadovanou částku ve výši 470 667 Kč. Soud odkázal na obsah svědeckých výpovědí V.M. a I.T. a měl jimi za prokázané tvrzení žalobce, že zajištění závazků se mělo týkat závazků společnosti XXXXX, přičemž svědek V.M. potvrdil, že zajištění se mělo týkat jak závazků stávajících, tak závazků budoucích. Předmětem právní služby žalovaného pro žalobce měl být sepsání smluvních dokumentace pro zajištění stávajících i budoucích pohledávek žalobce vůči společnosti XXXXX, do výše 2 500 000 Kč, a to zřízením zástavního práva k nemovitostem ve vlastnictví V.M.. Žalovaný však sepsal listiny (Dohodu o úhradě pohledávky a Smlouvu o zřízení zástavního práva), v nichž byl jako dlužník označen V.M. (fyzická osoba) a jako zajišťovaný závazek byla s odkazem na Dohodu o úhradě pohledávky ze dne 20. 8. 2010 uvedena pohledávka ve výši 2 500 000 Kč. Listiny dne 23. 8. 2010 zaslal J.S. z e-mailové adresy žalovaného bývalému jednatelem žalobce. Toto jednání Mgr. J. S. je nutno přičítat žalovanému. I v případě pochybností měl žalovaný postupovat iniciativně a případně si vyžádat další informace pro rozptýlení svých pochybností. Bylo povinností žalovaného postupovat při poskytování právní služby pro žalobce s náležitou péčí. Ustanovení § 16 zákona o advokacii přitom žalovanému ukládá povinnost plnit pokyny klienta se vším odborným nasazením a s ohledem na zájem klienta. Žalovaný tak byl povinen ve prospěch svého klienta provést takové právní kroky, které by vedly k dosažení zamýšleného právního účinku žalobcem požadovaných listin, tj. k zajištění (i budoucích) pohledávek žalobce vůči společnosti XXXXX Žalovaný jakožto advokát však svou povinnost vůči žalobci jakožto klientovi nesplnil. Listiny neodpovídaly pokynům a vůli žalobce a zejména nemohly vést k dosažení zamýšleného

právního účinku, tj. k zajištění (i budoucích pohledávek) žalobce vůči společnosti XXXXX, neboť vzhledem k označení smluvních stran v Dohodě o úhradě pohledávky datované dne 20. 8. 2010 a k označení zajišťovaného závazku a zřízení zástavního práva ve Smlouvě o zřízení zástavního práva datované dne 20. 8. 2010, zajišťovaly žalovaným sepsané listiny jen stávající pohledávky žalobce ve výši 2 500 000 Kč, a to jen závazky fyzické osoby V.M.. Jak vyplývá ze spisu katastrálního úřadu, byl to žalovaný, kdo v řízení o povolení vkladu zástavního práva k nemovitostem zapsaným na listu vlastnictví č. XXXXX pro katastrální území XXXXX žalobce následně (po podání návrhu) zastupoval a komu byla doručována Smlouva o zřízení zástavního práva datovaná dne 25. 8. 2010 opatřená doložkou katastrálního úřadu o vkladu práva. Pokud se žalovaný podle svého tvrzení po návratu z dovolené spokojil s informací žalobce, že věc je již zajištěna a poté obdržel od katastrálního úřadu Smlouvu o zřízení zástavního práva datovanou dne 25. 8. 2010 s tam označeným zajišťovaným závazkem (čl. III. a IV.) a shodou v osobě zástavce a osobního dlužníka (čl. III.), a ničeho dalšího pro žalobce jakožto svého klienta v této věci a v souladu s udělenými pokyny neučinil, nepostupoval s náležitou péčí odrážející právě její zvýšený standard, který žalovaný jako specialista na právní otázky a postupy musí žalobci garantovat, aby dosáhl zamýšleného účinku ve věci, kterou pro klienta zajišťuje, tedy sepsání listin vedoucích k smluvnímu zajištění (i budoucích pohledávek) žalobce vůči společnosti XXXXX. Žalovaný i přesto, že mu v tomto směru byly ze strany žalobce uděleny pokyny, neučinil ve prospěch svého klienta žádné právní kroky, které by k dosažení právě tohoto zamýšleného účinku ve věci, ve které se na něj žalobce obrátil, vedly. Postup žalovaného ve věci zajištění pohledávek žalobce vůči společnosti XXXXX tak nelze hodnotit jako souladný s ustanovením § 16 zákona o advokacii. Pokud by žalovaný činil v zájmu žalobce právní kroky, které by k žalobcem zamýšlenému účinku vedly a sepsal listiny (smluvní dokumentaci) tak, jak po něm žalobce požadoval, tj. postupoval v souladu s ustanovením § 16 zákona o advokacii, mohl žalobce dosáhnout uspokojení svých pohledávek z výtěžku zpeněžení předmětu zajištění (tj. zástavy), a to i v případě zahájení insolvenčního řízení, neboť postup při jejich uspokojování by se řídil ustanoveními § 167 a § 298 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobu jeho řešení (dále jen jako „insolvenční zákon“) a žalobce jako zajištěný věřitel by měl právo, aby jeho pohledávka byla uspokojena z výtěžku zpeněžení věci, jimiž byla zajištěna, a ne pouze právo na zásadně poměrné uspokojení. V projednávané věci však vznik škody nebyl pouze výsledkem porušení povinnosti dle ustanovení § 16 zákona o advokacii ze strany žalovaného, nýbrž i výsledkem jednání žalobce. Podle názoru soudu bývalý jednatel žalobce nejednal dostatečně opatrně, jak by od něj bylo lze vzhledem ke konkrétním okolnostem očekávat. Jednání žalobce při uzavírání (podpisu) shora popsaných smluv, kdy žalobce dne 30. 8. 2010 podepsal smlouvy, které neodpovídaly jeho pokynům a vůli, tak nelze hodnotit jinak, než jako neobezřetné, žalobce porušil svou obecnou prevenční povinnost a je tedy třeba, aby jakožto poškozený nesl způsobenou škodu v tom poměru, v jakém jeho jednání ke vzniku škody přispělo. Míru zavinění žalobce poté soud s ohledem na okolnosti daného případu určil ve výši 40 %. Podle znaleckého posudku činila obvyklá cena nemovitostí zapsaných pro obec a katastrální území XXXXX na listu vlastnictví č. XXXXX, k tíži kterých mělo být zřízeno zástavní právo pro žalobce k zajištění (i budoucích) pohledávek žalobce vůči společnosti XXXXX do výše 2 500 000 Kč, v roce 2012 částku ve výši 5 050 000 Kč a v roce 2017 byly předmětné nemovitosti prodány za kupní cenu ve výši 6 900 000 Kč. Jako první v pořadí bylo k tíži těchto nemovitostí zapsáno zástavní právo pro pohledávku do výše 3 000 000 Kč pro společnost Oberbank AG dle Smlouvy o zřízení zástavního práva ze dne 13. 5. 2008. V roce 2013 byla pohledávka společnosti Oberbank AG v celkové výši 2 683 936,69 Kč přihlášena jako podmíněná do insolvenčního řízení společnosti XXXXX (do jejíž majetkové podstaty byly předmětné nemovitosti dne 5. 9. 2012 sepsány), v roce 2017 byla společnosti Oberbank AG vydána z výtěžku zpeněžení těchto nemovitostí (tj. z částky ve výši 6 900 000 Kč) částka ve výši 2 296 518 Kč. V rámci insolvenčního řízení společnosti XXXXX poté byli zajištění věřitelé uspokojeni zcela jen z majetkové podstaty této společnosti (tedy jen z nemovitostí zapsaných pro obec a katastrální území XXXXX na listu vlastnictví č. XXXXX). S ohledem na hodnotu a obchodovatelnost předmětných nemovitostí a na výši pohledávek společnosti Oberbank AG a výši pohledávek žalobce, by tak i žalobce, jehož zástavní právo by bylo zapsáno byt' jako druhé v pořadí,

dosáhl z výtěžku zpeněžení předmětu zajištění (zástavy) uspokojení svých zajištěných pohledávek, a to i v případě, pokud by předmětné nemovitosti byly zapsány dne 29. 5. 2012 do majetkové podstaty v insolvenčním řízení společnosti XXXXX a v rámci něho i zpeněžovány, jakož i v případě, pokud byly předmětné nemovitosti po zápisu do majetkové podstaty dne 5. 9. 2012 zpeněžovány v rámci insolvenčního řízení společnosti XXXXX. V otázce výše škody vyšel soud z toho, že žalobce svůj nárok odvozoval od částky ve výši 2 781 045 Kč (následně od výše 1 547 652 Kč) představující výši neuhrazených pohledávek žalobce vůči společnosti XXXXX, jejichž splnění mělo být dle požadavku žalobce zajištěno zřízením zástavního práva a zajištěno nebylo. Předmětem právní služby žalovaného pro žalobce mělo být zajištění (i budoucích pohledávek) žalobce z obchodní spolupráce se společností XXXXX do výše 2 500 000 Kč. Tento tzv. kreditní rámec byl poté i upraven v ustanovení čl. II. Dohody o úhradě pohledávky datované dne 25. 8. 2010, přičemž jeho zakotvení bylo jednou z úprav žalobce po zaslání žalovaným sepsaných listin. Právě tímto kreditním rámcem je však nutno rozsah náhrady škody omezit, neboť nelze přičítat žalovanému, že sám žalobce nejednal v souladu se svými pokyny a v souladu se smluvní úpravou a dále dodával společnosti XXXXX zboží i za situace, kdy celková výše neuhrazených závazků této společnosti převyšovala kreditní rámec, tj. částku ve výši 2 000 000 Kč. Od částky 2 500 000 Kč soud odečetl částku ve výši 1 233 393 Kč, ohledně které vzal žalobce žalobu zpět, a rozdíl těchto dvou částek, tj. částku ve výši 1 266 607 Kč, snížil o podíl žalobce v souladu s ustanovením § 382 obchodního zákoníku, tj. o částku ve výši 506 643 Kč. Dospěl k závěru, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku ve výši 759 964 Kč (2 500 000 Kč minus 1 233 393 Kč minus 506 643 Kč), ve zbývajících požadované části (tj. v částce ve výši 787 688 Kč) soud žalobu včetně příslušenství jako nedůvodnou zamítl. Ohledně zaplacení částky 470 667 Kč představující náklady právního zastoupení v souvislosti s vymáháním pohledávek žalobce za společností XXXXX a s uplatňováním veškerých práv věřitele v insolvenčním řízení dodal, že mezi pochybením žalovaného a vynaložením těchto nákladů není přímá příčinná souvislost.

3. Výroky o náhradě nákladů řízení soud odůvodnil ustanovením § 142 odst. 2 o. s. ř. Žalobce byl úspěšný v 23,4 % předmětu řízení, žalovaný byl úspěšný v 76,6 % předmětu řízení. Žalovanému by příslušela náhrada v rozsahu 53,2 % (76,6 minus 23,4 = 53,2 %) účelně vynaložených nákladů. Vzhledem k tomu, že se žalovaný práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal, rozhodl soud ve vztahu žalobce a žalovaného tak, že žádnému z nich náhradu nákladů nalézacího řízení nepřiznal. Vedlejší účastník na straně žalovaného má v souladu s ustanovením § 93 odst. 3 o. s. ř. právo na náhradu nákladů řízení. Vynaložil v souvislosti s projednávanou věcí náklady v celkové výši 214 605 Kč sestávající z odměny za zastoupení za deset úkonů právní služby po 16 380 Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání soudu – vyjádření ze dne 4. 8. 2017, účast na jednání soudu dne 27. 9. 2017, které trvalo více než dvě hodiny, účast na jednání soudu dne 14. 2. 2018, 28. 11. 2018, 20. 3. 2019, 25. 9. 2019, 4. 12. 2019, 4. 3. 2020), z deseti náhrad hotových výdajů po 300 Kč, z částky 8 400 Kč představující náhradu za promeškaný čas strávený na cestách k soudním jednáním, z částky 36 792 Kč představující DPH a z částky 2 613 Kč představující náhradu cestovních výdajů (za cesty dne 14. 2. 2018 a dne 20. 3. 2019) a ve výši 579 Kč (za cesty dne 25. 9. 2018, dne 4. 12. 2019 a dne 4. 3. 2020). Vzhledem k poměru úspěchu podporovaného žalovaného vůči úspěchu žalobce, má vedlejší účastník na straně žalovaného právo na náhradu 53,2 % účelně vynaložených nákladů, tj. částku ve výši 114 170 Kč.
4. O náhradě nákladů řízení vzniklých státu soud rozhodl podle § 148 odst. 1 o. s. ř. V projednávané věci bylo usnesením ze dne 19. 12. 2018, č. j. 255 C 37/2014-206, přiznáno svědečné V. M. ve výši 502 Kč; usnesením 12. 4. 2019, č. j. 255 C 37/2014-220, svědečné I.T. ve výši 2 522 Kč; a usneseními ze dne 3. 9. 2019, č. j. 255 C 37/2014-364, a ze dne 9. 1. 2020, č. j. 255 C 37/2014-398, znalečné znaleckému ústavu ve výši 8 400 Kč a 5 558 Kč. Celkově tak z rozpočtových prostředků byla na úhradu svědečného a znalečného vynaložena částka ve výši 16 982 Kč. S ohledem na poměr úspěchu a neúspěchu uložil soud účastníkům povinnost zaplatit náhradu nákladů státu, a to žalobci v rozsahu 76,6 % a žalovanému společně a nerozdílně s vedlejším účastníkem na straně žalovaného v rozsahu 23,4 %. Žalobce je tak povinen zaplatit České republice – Městskému soudu v Brně na náhradě

nákladů řízení částku ve výši 13 008 Kč a žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni zaplatit společně a nerozdílně České republice – Městskému soudu v Brně na náhradě nákladů řízení částku ve výši 3 974 Kč.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dne 12. 6. 2020 odvolání, v němž uvedl, že žalobci nemohl poskytnout vadné plnění, neboť mu neposkytl plnění žádné. Smlouvy, kterými žalobce argumentuje, byly pouze dopředu připravené koncepty, které měly být doplněny poté, co žalobce svůj úkol upřesní. Koncepty byly žalobci předány bez vědomí žalovaného a bez jeho souhlasu a ani dodatečně o tom nebyl informován. V tomto směru soud prvního stupně nesprávně vyhodnotil provedené důkazy a také nesprávně stanovil podíl jednatele žalobce na vzniklé škodě. Soud se však navíc vůbec nezabýval otázkou, zda nárok žalobce na náhradu škody nezanikl tím, že žalobce postoupil pohledávku za firmou XXXXX Žalobce tak na pohledávku obdržel za postoupení odměnu, kterou si sám sjednal. Nemůže se proto dožadovat zaplacení rozdílu mezi výší pohledávky a plněním za její postoupení, v tomto směru chybí příčinná souvislost mezi jednáním žalovaného a plněním z postoupené pohledávky, které si žalovaný sjednal. Odvolatel poukázal na ustanovení § 1880 odst. 1 občanského zákoníku a namítl, že touto okolností se soud prvního stupně vůbec nezabýval. Navrhl napadený rozsudek změnit tak, že žaloba bude v celém rozsahu zamítnuta. V doplnění odvolání ze dne 29. 7. 2020 žalovaný svou námitku zopakoval a doplnil, že výše domnělé škody je v přímé příčině s vůlí žalobce, který svým jednáním při stanovení ceny postoupené pohledávky mohl přímo ovlivnit výši škody. Celou pohledávku získal postupník, který s ní může libovolně nakládat. Pohledávka může být dokonce uspokojována v případě, že úpadce dohledá další majetek. Odvolatel také zopakoval, že žádné smlouvy pro žalobce nepřipravil a zejména mu je nepředal. Z jeho strany šlo pouze o koncept či poznámky, které uložil v počítači a hodlal je využít při jednání s tehdejším jednatelem žalobce, na kterém by požadavky byly definitivně formulovány a doplněny o nezbytné informace. S tehdejším jednatelem byl dohodnut, že zadání bude upřesněno. Teprve po upřesnění měl dokumenty dokončit. Nikomu nedovolil, aby s dokumenty jakkoli disponoval a přeposílal je, o této manipulaci nevěděl a po svém návratu z tehdejší dovolené o tom nebyl informován. V e-mailu odeslaném Mgr. S. dne 23. 8. 2010 se uvádí „Snad je to ono“, tato formulace vylučuje, že k odeslání konceptů dal žalovaný příkaz. Koncepty musely být a zjevně byly následně doplněny, to mohl učinit pouze S. nebo tehdejší jednatel žalobce. S. ve své výpovědi tento postup dokonce připustil a uvedl, že se mohlo stát, že mohl poskytovat právní služby žalobci bez pokynů žalovaného. Přesto soud došel k závěru, že jednání Mgr. S. je nutno přičítat žalovanému. Přitom S. neuvedl, že by během dovolené žalovaného dostával od něj telefonické pokyny. Žalovaný v té době nepoužíval mobilní telefon a ani jednatel žalobce jej nemohl telefonicky zastihnout, když místo pobytu v Chorvatsku neměl žalovaný předem rezervováno a tehdejší jednatel žalobce o něm nemohl vědět. Soudem nebylo ani vysvětleno, proč S. do věci zasahoval. Navíc bývalý jednatel žalobce tvrdil, že z e-mailu Mgr. S. zjistil, že smlouvy neobsahují požadované zajištění a žádal úpravu, přesto smlouvy podepsal, aniž si je přečetl. Z takového postupu nelze podle žalovaného dovodit jeho odpovědnost za škodu. Odvolatel navrhl napadený rozsudek změnit tak, že se žaloba v celém rozsahu zamítá.
6. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněnou osobou (§ 201 o. s. ř.), směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 o. s. ř.) a bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), v souladu s ustanovením § 212 a § 212a odst. 1 o. s. ř. přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení mu předcházející v mezích, ve kterých se odvolatel přezkoumání rozhodnutí domáhal i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny, a po nařízeném jednání (§ 214 odst. 1 o.s.ř.) dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
7. Odvolací soud předesílá, že rozhodnutí soudu prvního stupně nebylo napadeno odvoláním žalobce. Druhý výrok, kterým zamítnuta žaloba o zaplacení částky 1 258 355 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 2 021 081 Kč od 31. 3. 2014 do 24. 8. 2015, z částky 787 688 Kč od 25. 8. 2015 do zaplacení a z částky 470 667 Kč od 26. 9. 2015 zaplacení, nabyl právní moci. Závěry soudu prvního stupně o nedostatku příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti žalovaného a žalobcovými náklady ve výši 470 667 Kč (přičemž tato částka zahrnuje i potenciálně promlčené dílčí položky 15

403 Kč a 8 670 Kč) a o míře spoluzavinění žalobce na vzniku škody v rozsahu 40% proto nepodléhají odvolacímu přezkumu.

8. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že řízení bylo zahájeno u Městského soudu v Brně dne 4. 4. 2014. Žalobce se domáhal žalobou proti žalovanému zaplacení částky 2 781 045 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 31. 3. 2014 do zaplacení. Tvrdil, že na základě dlouholeté spolupráce poskytoval žalovaný žalobci právní služby. V srpnu 2010 se žalobce obrátil na žalovaného s požadavkem na vypracování dokumentů, na základě kterých by došlo k zajištění pohledávek žalobce za společností XXXXX, IČO XXXXX, a to zástavním právem k nemovitosti ve vlastnictví fyzické osoby V.M., zapsané u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště XXXXX, na LV č. XXXXX pro k. ú. a obec XXXXX. Takto měly být zajištěny pohledávky z obchodní spolupráce žalobce se společností XXXXX v celkové výši 2 500 000 Kč, včetně pohledávek budoucích. Žalovaný vypracoval dohodu o úhradě pohledávky, kterou V.M. jako fyzická osoba uznal svůj závazek vůči žalobci ve výši 2 500 000 Kč podle faktur uvedených v příloze dohody, které byly vystaveny žalobcem k tíži společnosti XXXXX. V návaznosti na dohodu o úhradě pohledávky připravil žalovaný smlouvu o zřízení zástavního práva, kterou V.M. zřídil ve prospěch žalobce k výše uvedené nemovitosti zástavní právo k zajištění pohledávky ve výši 2 500 000 Kč, vyplývající z dohody o úhradě pohledávky. Dokumenty byly podepsány dne 25. 8. 2010, vklad zástavního práva do katastru nemovitostí byl proveden s právními účinky ke dni 15. 9. 2010. Dne 19. 10. 2011 byl na společnost XXXXX podán insolvenční návrh a dne 15. 6. 2012 byl zjištěn úpadek společnosti. Žalobce posléze zjistil, že na základě dříve připravených dokumentů byly zajištěny neexistující závazky V.M. vůči žalobci. Zástavní právo se navíc vztahovalo pouze na závazky existující v době uzavření smlouvy o zřízení zástavního práva, které však již byly společností XXXXX uhrazeny a nevztahoval se na závazky budoucí, jak požadoval žalobce po žalovaném. Ačkoliv žalobce přihlásil pohledávku za společností XXXXX do insolvenčního řízení, nelze očekávat její uspokojení. Žalovaný svým postupem porušil povinnosti v souvislosti s přípravou dokumentů a v důsledku toho žalobce nemůže uspokojit své pohledávky realizací zástavního práva k nemovitostem V.M.. Vznikla mu tedy škoda ve výši neuhrazených pohledávek, tedy 2 781 045 Kč, kterou žalovaný neuhradil ani po výzvě ze dne 20. 3. 2014. Ve vyjádření k žalobě ze dne 14. 8. 2010 žalovaný uvedl, že poskytoval žalobci po mnoho let právní služby a byl v srpnu 2010 požádán o vypracování dokumentů k zajištění pohledávky za V.M. bez bližší specifikace. Nebyly předloženy žádné doklady, pouze poskytnuta informace, že dluh činí 2 500 000 Kč a saldo pohledávek bude dodáno dodatečně. Nebyla uvedena forma podnikání dlužníka a žalovaný nevěděl, že pohledávka žalobce směřuje vůči obchodní společnosti. Žalovaný připravil koncepty dokumentů, v nichž nebylo uvedeno označení dlužníka, IČO a další údaje, které měly být dopracovány v budoucnu. Žalovaný dne 22. 8. 2010 odjel na dovolenou do zahraničí a v době jeho nepřítomnosti dne 23. 8. 2010 J.S., advokát, který jej zastupoval, na žádost jednatele žalobce zaslal nedokončené dokumenty z počítače žalovaného žalobci. Dokumenty zpracované žalovaným byly posléze upravovány, žalobce je označil datem 25. 8. 2010, připojil saldo pohledávek ze stejného dne a návrh na vklad do katastru nemovitostí. Dne 30. 8. 2010 listiny s úředním ověřením podepsal jednatel žalobce a následujícího dne V.M., poté byly předloženy příslušnému katastrálnímu úřadu. To vše se odehrálo v době pobytu žalovaného v zahraničí, žalovaný byl po návratu informován, že věc je již zajištěna. Podle žalovaného nemělo být předmětem právní služby zajištění pohledávek za společností XXXXX, ale za V.M.. Navíc si žalobce musel být vědom, s kým uzavíral obchodní vztah, omylu v osobě se nedopustil žalovaný. Žalovaný také namítl promlčení nároku, neboť od uzavření smluv dne 25. 8. 2010 do podání žaloby dne 14. 4. 2014 uběhla delší než tříletá promlčecí lhůta. V podání ze dne 26. 9. 2014 žalobce popřel, že by upravoval dokumenty zasláné žalovaným, setrval na tom, že požadoval vypracování dokumentace k zajištění pohledávek stávajících i budoucích za společností XXXXX, když v té době za fyzickou osobou V.M. pohledávky neměl. Výslovně uvedl, že finální podoba dokumentu byla připravena žalovaným osobně nebo prostřednictvím Mgr. S.. Ohledně promlčení poukázal na ustanovení § 397 obchodního zákoníku o obecné promlčecí době v trvání 4 let. Usnesením ze dne 14. 3. 2016 soud řízení přerušil a nařídil setkání se zapsaným mediátorem, následně mediální řízení

však nebylo úspěšné. Podáním ze dne 8. 7. 2016, které bylo téhož dne doručeno soudu, vzal žalobce žalobu částečně zpět co do částky 1 233 393 Kč s tím, že dne 22. 7. 2015 uzavřel se společností XXXXX smlouvu o postoupení pohledávek a postupníkovi postoupil veškeré pohledávky za společností XXXXX v celkové výši 5 073 315,50 Kč. Pohledávka ve výši 2 781 045 Kč, která je předmětem soudního řízení, byla výslovně postoupena za úplaty ve výši 1 233 393 Kč. Vedle zbytku původně žalované náhrady škody ve výši 1 547 652 Kč se žalobce dále domáhal náhrady škody ve výši 470 667 Kč, představované náklady na právní zastoupení, vynaloženými při vymáhání pohledávek. Usnesením ze dne 20. 9. 2016 soud zastavil řízení ohledně částky 1 233 393 Kč a usnesením ze dne 8. 12. 2016 připustil změnu žaloby tak, že se žalobce nadále domáhá zaplacení částky 2 018 319 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 2 781 045 Kč od 31. 3. 2014 do 24. 8. 2015, z částky 1 547 652 Kč od 25. 8. 2015 do zaplacení a z částky 470 667 Kč od 26. 9. 2015 do zaplacení. První jednání ve věci se konalo dne 5. 6. 2017, strany přednesly svá stanoviska a bylo provedeno dokazování listinami. Žalobce byl podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. vyzván k doplnění tvrzení a důkazů, k tomu mu byla poskytnuta 60 denní lhůta a jednání bylo přerušeno do 27. 9. 2017. Dne 8. 8. 2017 bylo soudu doručeno oznámení Generali Pojišťovny a.s., IČO 61859869, o vstupu do řízení v postavení vedlejšího účastníka na straně žalovaného. Rozsáhlým podáním ze dne 3. 8. 2017 žalobce rozvedl svá skutková tvrzení, na petitu žaloby (po připuštěné změně) setrval. Na jednání dne 27. 9. 2017 byly strany podle § 118b odst. 1 o. s. ř. poučeny o koncentraci, která nastane po skončení jednání. Na jednání byl jako účastník řízení slyšen M.M., jednatel žalobce. Na jednání dne 14. 2. 2018 byl jako svědek slyšen J.S. a provedeny listinné důkazy. Na jednání dne 14. 5. 2018 byl slyšen svědek R.H. a provedeny další listinné důkazy. Na jednání dne 28. 11. 2018 byl slyšen svědek V.M. a provedeny další listinné důkazy. Na jednání dne 20. 3. 2019 byla slyšena svědkyně I.T. a provedeny listinné důkazy. Usnesením ze dne 2. 4. 2019 soud ustanovil ke zpracování znaleckého posudku o ke stanovení obecné ceny nemovitostí zapsaných na LV č. XXXXX pro k. ú. XXXXX Znalecký ústav XXXXX s. r. o. Na jednání dne 25. 9. 2019 byly provedeny listinné důkazy. Na jednání dne 4. 12. 2019 byl slyšen zpracovatel znaleckého posudku Ing. Miroslav Lukeš a provedeny listinné důkazy. Podáním ze dne 17. 12. 2019 Generali Pojišťovna a.s., IČO 61859869, oznámila, že vystupuje z řízení a nadále nebude ho účastna v procesním postavení vedlejšího účastníka. Podáním ze dne 14. 1. 2020 oznámila Generali Česká pojišťovna a.s., IČO 45272956, že vstupuje do řízení jako vedlejší účastník na straně žalovaného, neboť dne 4. 7. 2019 byla uzavřena smlouva o převodu pojistného kmene, který zahrnoval veškeré pojistné smlouvy s výjimkou smluv vyňatých. Na jednání dne 4. 3. 2020 byly provedeny listinné důkazy, účastníci byli poučeni podle § 119a o. s. ř. a po tomto poučení uvedli, že nemají návrhy na doplnění dokazování, byly předneseny závěrečné návrhy a poté byl vyhlášen odvoláním napadený rozsudek.

9. Odvolací soud předně uvádí, že vady řízení, k nimž musí přihlédnout z úřední činnosti (§ 212a odst. 5 o. s. ř.), nejsou odvolatelem namítány a vady uvedené v ust. § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. se z obsahu spisu nepodávají. Ani jiné vady řízení, jimiž se odvolací soud zabývá, pokud by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 212a odst. 5 věta druhá o. s. ř.), rovněž z obsahu spisu nevyplývají.
10. Skutková zjištění soudu prvního stupně považuje odvolací soud za správná a pro stručnost na ně v plném rozsahu odkazuje. Ve shodě se soudem prvního stupně vychází odvolací soud z toho, že:
 - žalovaný v rámci výkonu advokacie poskytoval na smluvním základě žalobci právní služby,
 - žalobce po žalovaném mimo jiné požadoval zpracování smluv, kterými by byly zajištěny jeho aktuální a budoucí pohledávky z obchodních vztahů se společností XXXXX, zástavním právem k nemovitosti ve vlastnictví V.M.,
 - žalovaný požadované smlouvy připravil a předal je žalobci prostřednictvím jiného advokáta, Mgr. J. S., s nímž žalovaný spolupracoval,
 - žalobce smlouvy doplnil alespoň o aktuální saldo pohledávek a podepsal je bez odpovídající kontroly jejich obsahu,

- žalovaný zastupoval žalobce v řízení o vkladu zástavního práva k nemovitosti ve vlastnictví V.M. a byla mu katastrálním úřadem doručena zástavní smlouva s vyznačeným vkladem práva,
 - budoucí pohledávky žalobce za společnosti XXXXX, nebyly zajištěny zástavním právem a nebyly dlužníkem splněny,
 - na majetek společnosti XXXXX, byl prohlášen konkurs, žalobce do něj přihlásil své nezajištěné pohledávky a v průběhu insolvenčního řízení je za úplatu postoupil třetí osobě,
 - získaná úplata byla nižší, než nominální výše postoupených pohledávek, postupník byl v insolvenčním řízení uspokojen zčásti (v rozsahu 17,79 %),
 - tvrzené škody spočívající v rozdílu mezi nominální hodnotou pohledávek za společností XXXXX, a úplatou získanou za jejich postoupení, a v nákladech vynaložených na právní zastoupení v souvislosti s vymáháním pohledávek, se žalobce domáhal v tomto řízení.
11. Ve smyslu přechodného ustanovení § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, odvolací soud posoudil právní poměry vzniklé přede dnem 31. 12. 2013 (přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb.), jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, podle dosavadních právních předpisů, tj. zejména podle obchodního a občanského zákoníku účinných do 31. 12. 2013.
 12. Také se základními východisky, na nichž spočívá právní posouzení věci soudem prvního stupně, se odvolací soud ztotožňuje.
 13. Odpovědnost advokáta ve vztahu ke klientovi je v § 24 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, zakotvena jako odpovědnost založená na objektivním principu s možností liberace, neboť advokát se odpovědnosti za újmu zproští, prokáže-li, že újme nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze po něm požadovat.
 14. Standard náležité odborné péče advokáta je pak definován v § 16 zákona o advokacii, podle kterého je advokát povinen řádně chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a důsledně využít všechny zákonné prostředky, které mohou sloužit zájmům klienta.
 15. Podle § 24 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, advokát odpovídá klientovi za újmu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie. Advokát odpovídá za újmu způsobenou klientovi i tehdy, byla-li újma způsobena v souvislosti s výkonem advokacie jeho zástupcem nebo jiným jeho zaměstnancem než zaměstnaným advokátem; odpovědnost těchto osob za újmu způsobenou zaměstnavateli podle zvláštních právních předpisů tím není dotčena.
 16. K náležité odborné péči advokáta Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 14. 7. 2011, sp. zn. 25 Cdo 121/2010, uvedl: *„Z povahy věci (z podstaty poskytované právních služeb) pak vyplývá, že advokát je při poskytování právních služeb klientovi povinen postupovat s náležitou odbornou péčí. To předpokládá iniciativní a samostatný přístup advokáta, poskytnutí potřebných informací klientovi, vysvětlení řešené problematiky, představení možných variant postupu, vyhodnocení jejich výhod i rizik a vyžádání si pokynů (informovaného souhlasu) klienta v případě, že je to potřebné. Nelze se tudíž omezit na pouhé informování klienta o provedených úkonech a spokojit se s tím, že klient neoznává žádné výhrady či pochybnosti.“*
 17. Na tyto závěry Nejvyšší soud navázal v rozsudku ze dne 27. 9. 2017, sp. zn. 25 Cdo 1734/2016, v němž vysvětlil, že *“Úprava odpovědnosti advokáta za škodu v zákoně o advokacii je úpravou speciální, která nabrazuje obecnou úpravu odpovědnosti za škodu podle občanského zákoníku. Odpovědnost advokáta vzniká při současném splnění několika předpokladů, jimiž jsou výkon advokacie, vznik škody a příčinná souvislost mezi výkonem advokacie a vznikem škody; existenci těchto podmínek ve sporu prokazuje žalobce (poškozený klient) [srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2010, sp. zn. 25 Cdo 2007/2009, publikované v Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. Beck, (dále jen Soubor), pod C 9028]. ... Podmínku, že výkon advokacie nebyl advokátem činěn řádně, je třeba posuzovat z hlediska § 16 zákona o advokacii (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2009, sp. zn. 25 Cdo 2992/2007, Soubor C 7850). Úprava odpovědnosti advokáta za škodu způsobenou při výkonu advokacie vyplývá ze zvýšených nároků, jež jsou na advokátní stav kladeny z důvodu vyšší*

míry rizika spojené s jejich činností a z důvodu nezbytnosti zajištění důvěry ve vztahu advokát - klient. Odpovědnost advokáta je v § 24 zákona o advokacii vymezena poměrně široce, má však svoje limity vyplývající z charakteru výkonu advokacie, a nastupuje proto až tehdy, pokud bylo prokázáno, že advokát nesplnil, resp. porušil svoji povinnost, kterou lze po něm s ohledem na ustanovení § 16 a § 1 odst. 2 zákona o advokacii důvodně očekávat, tedy zejména znalost právních předpisů, schopnost jejich logické a vhodné aplikace, důsledné zastupování klienta, obstarávání jeho záležitostí podle smlouvy o poskytování právních služeb a provádění činností úzce souvisejících (např. úschova listin).”

18. V rozsudku ze dne 23. 8. 2011, sp. zn. 25 Cdo 520/2009, dospěl Nejvyšší soud k následujícímu závěru: *“Jestliže byla smlouva o poskytování právních služeb uzavřena mezi žalobkyní (klientkou jako podnikatelkou) a žalovaným (advokátem), a byl tak založen závazkový vztah mezi podnikateli, a jestliže při jeho vzniku bylo zřejmé s přihlédnutím ke všem okolnostem, že se týká podnikatelské činnosti klienta (když podnikatelské činnosti advokáta se týká nepochybně), řídí se promlčení práva na náhradu škody způsobené žalovaným při výkonu advokacie obchodním zákoníkem, obecná promlčecí doba je tedy čtyřletá (§ 397 obch. zák.) a běží ode dne, kdy se poškozený (žalobkyně) dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě; končí však nejpozději uplynutím 10 let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti (§ 398 obch. zák.).”*
19. V rozsudku ze dne 30. 3. 2006, sp. zn. 29 Cdo 577/2004, Nejvyšší soud vysvětlil, že *“Zástavní právo může být zřízeno nejen k zajištění pohledávky, která již vznikla, ale také za účelem zabezpečení pohledávky, která má vzniknout teprve v budoucnu nebo jejíž vznik je vázán na splnění podmínky podle ustanovení § 36 odst. 2 věty první obč. zák. Pohledávkou, která vznikne v budoucnu, se rozumí pohledávka, jež bude založena na základě smlouvy uzavřené na základě smlouvy o smlouvě budoucí (§ 50a obč. zák.), popřípadě podle jiného ujednání (dobody, smlouvy) účastníků, jež obsahuje závazek zřídit určitou pohledávku v budoucnosti (srov. 21Cdo 2217/2003).”*
20. Soud prvního stupně podrobně odůvodnil své závěry o porušení povinnosti žalovaného při výkonu advokacie, vzniku škody na straně žalobce a o příčinné souvislosti mezi výkonem advokacie a vznikem škody. Odvolací soud na tyto závěry odkazuje a zdůrazňuje, že podle pokynu žalobce, kterým byl vázán (srov. § 16 odst. 1 zákona o advokacii), měl žalovaný připravit zejména smlouvu, kterou by bylo zřízeno zástavní právo k nemovitosti V.M. k zajištění nejen stávajících, ale i budoucích obchodních pohledávek žalobce za společností XXXXX do výše 2 500 000 Kč. Žalobce smlouvu rozpracoval a žalovanému předal, přičemž skutečnost, že se tak stalo prostřednictvím jeho zástupce Mgr. J. S., z něj nemůže sejmout odpovědnost za újmu, kterou způsobil v souvislosti s výkonem advokacie (srov. § 24 odst. 1 zákona o advokacii). Žalovaný totiž následně také zastupoval žalobce ve vkladovém řízení a byla mu katastrálním úřadem doručena zástavní smlouva s vyznačením vkladu. Odvolací soud nepochybuje o tom, že při běžné ostražitosti, kterou lze od advokáta důvodně očekávat, měl žalovaný z doručené zástavní smlouvy ověřit, zda její rozhodné znění odpovídá pokynu žalobce. Neučinil-li tak a bez dalšího považoval tuto část právní pomoci za ukončenou, neodvrátil újmu ani příčinnou souvislost mezi jejím vznikem a rezignací na pokyn klienta. Zástavní právo podle smlouvy připravené žalovaným sice v důsledku vkladu do katastru zatížilo nemovitost V.M., nebyly jím však zajištěny pohledávky budoucí. Budoucí obchodní pohledávky za společností XXXXX v celkové výši 2 781 045 Kč nebyly dobrovolně uhrazeny a pro jejich nezajištění nebylo dosaženo plného uspokojení ani v průběhu insolvenčního řízení. Újma byla pouze snížena v důsledku úplatného postoupení obchodních pohledávek. Žalovaný tak podle § 24 odst. 1 zákona o advokacii odpovídá za újmu na majetku žalobce, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie.
21. Odvolací soud dodává pouze to, že po připuštění změny žaloby usnesením ze dne 8. 12. 2016, čj. 255 C 37/2014-54, se stal předmětem řízení nárok na náhradu škody ve výši 1 547 652 Kč (představující výši pohledávek žalobce, které nebyly uhrazeny pro nedostatek zajištění), a ve výši 470 667 Kč (náklady na právní zastoupení vynaložené při neúspěšném vymáhání těchto pohledávek). Není proto zcela zřejmé, proč soud prvního stupně při stanovení výše škody (srov. bod 54. odůvodnění rozsudku nalézacího soudu) kalkuloval s původní žalovanou částkou 2 781 045 Kč, kterou sám žalobce pravomocně připuštěnou změnou žaloby omezil o 1 233 393 Kč na nově žalovanou hodnotu 1 547 652 Kč (2 781 045 - 1 233 393 = 1 547 652). Žádná část žalobního nároku tedy již nepřesahovala limit 2 500 000 Kč. Uzavřel-li soud prvního stupně, že v rozsahu částky 470 667 Kč není nárok žalobce (pro nedostatek příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti žalovaného a

touto částí nároku), jeví se odvolacímu soudu příhodnější, aby byl poměr spoluodpovědnosti žalobce a žalovaného vztažen k částce 1 547 652 Kč. Ani takový postup by však nepřinesl žalovanému (odvolateli) příznivější rozhodnutí (1 547 652 Kč x 0,6 = 928 591 Kč), proto odvolací soud tuto úvahu ponechává pouze na okraji svého odůvodnění.

22. Právní posouzení věci soudem prvního stupně se prosadí i ve vztahu k odvolacím námitkám.
23. Odvolací soud nepochybuje o tom, že újma žalobci (klientovi žalovaného) byla způsobena v souvislosti s výkonem advokacie ze strany žalovaného. Žalovaný nepochybněval a vyplynulo ze svědecké výpovědi Mgr. J. S. a z dalších okolností, které v řízení vyšly najevo, že JUDr. B. P. a J.S. se při výkonu advokacie neformálně zastupovali. J.S. měl přístup do počítače B.P. a dokonce i k jeho e-mailové schránce. V souvislosti s právní pomocí poskytovanou dlouhodobě žalobci ze strany žalovaného J.S. odeslal žalobci listiny (či koncepty listin) připravené žalovaným. Důsledky jeho jednání je třeba přičítat žalovanému, neboť šlo o jednání zástupce, jak předpokládá výše citované ustanovení § 24 odst. 1 věty druhé zákona o advokacii. Okolnost, zda se tak stalo bez vědomí žalovaného a bez jeho souhlasu, nepovažuje odvolací soud za významnou. Navíc neodpovídá zjištěnému skutkovému stavu tvrzení, že žalovaný nebyl o takovém postupu ani dodatečně informován. Odvolatel totiž zcela pominul nezpochybněné skutkové zjištění získané soudem prvního stupně, podle něhož to byl žalovaný, kdo v řízení o povolení vkladu zástavního práva k nemovitostem zapsaným na listu vlastnictví č. XXXXX pro katastrální území XXXXX žalobce zastupoval a komu byla doručována Smlouva o zřízení zástavního práva datovaná dne 25. 8. 2010 opatřená doložkou katastrálního úřadu o vkladu práva. I kdyby byl žalovaný dohodnut se žalobcem na pozdějším upřesnění a doplnění údajů do připravovaných listin, musel si být v průběhu vkladového řízení vědom toho, že listiny byly již finalizovány, ať již Mgr. J. S. (za jehož jednání odpovídal, jak je vysvětleno výše) nebo jednatelem žalobce. Ani námitka, že bývalý jednatel žalobce zjistil, že smlouvy neobsahují požadované zajištění a žádal úpravu, přesto smlouvy podepsal, aniž si je přečetl, nemůže přinést odvolateli příznivější rozhodnutí, protože tuto otázku řešil již soud prvního stupně při úvaze o podílu žalobce a žalovaného na vzniku škody a odvolací soud se s touto úvahou ztotožňuje. Odvolací soud tedy nesdílí ani názor odvolatele, že podíl bývalého jednatele žalobce na vzniklé škodě byl stanoven nesprávně. Žalovaný porušil povinnost chránit a prosazovat zájmy klienta a řídit se jeho pokyny (§ 16 odst. 1 zákona o advokacii) a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem újmy na straně klienta (škody). Odvolací soud akceptuje rozdělení míry spoluodpovědnosti žalobce a žalovaného v poměru 40 : 60, jak stanovil již soud prvního stupně. Za zcela nedůvodnou považuje odvolací soud námitku, že nárok žalobce zanikl tím, že postoupil pohledávky z obchodního vztahu za firmou XXXXX třetímu subjektu. Žalovaný především směšuje pohledávku na náhradu škody s pohledávkami z obchodního vztahu žalobce a společnosti XXXXX Odkaz na ustanovení § 1880 odst. 1 občanského zákoníku je proto zcela nepřipadný. Pohledávku na náhradu škody, za kterou odpovídá žalovaný, žalobce nepostoupil a je z ní nadále oprávněn. Pokud žalobce obdržel za postoupení obchodních pohledávek sjednanou odměnu (správně) o tuto hodnotu snížil pohledávku na náhradu škody. Postoupení pohledávek z obchodního vztahu (a snížení nároku na náhradu škody) žalobci nijak nebrání v tom, aby se ve zbytku neuhrazené škody proti žalovanému nadále domáhal. Úvahy o výši sjednané úplaty nebo o hypotetickém uspokojení postupníka z následně dohledaného majetku úpadce jsou spekulativní a irrelevantní již proto, že postupník byl v insolvenčním řízení na společnost XXXXX, uspokojen pouze v rozsahu 17,79 % a neobdržel z majetku úpadce ani tolik, kolik žalobci za postoupené pohledávky zaplatil.
24. Protože rozhodnutí soudu prvního stupně je v odvoláním napadeném rozsahu věcně správné, odvolací soud je podle § 219a o. s. ř. potvrdil (I. výrok tohoto rozsudku).
25. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. Žalovaný nebyl v odvolacím řízení úspěšný (a vedlejší účastník na straně žalovaného sdílí jeho neúspěch). Plně úspěšnému žalobci byla přiznána náhrada odměny advokáta za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast na jednání odvolacího soudu) po 11 340 Kč, náhrada

administrativních výdajů spojených s těmito úkony v paušální výši 600 Kč a DPH v sazbě 21 % a výši 4 888,80 Kč (II. výrok tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **je** dovolání přípustné, jestliže Nejvyšší soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Proti výroku o náhradě nákladů řízení není dovolání samostatně přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.].

Brno 11. ledna 2022

JUDr. Ivan Meluzín v. r.
předseda senátu